

अनुसूची २

(दफा तथा अनुसूची-को भाग-२ संग सम्बन्धित)

जोशीपुर गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ६

संख्या: ४

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०७९/०९/१८

प्रमाणीकरण मिति: २०७९/०९/१९

भाग-२

जोशीपुर गाउँपालिका

जोशीपुर गाउँपालिकाको विपद् राहत वितरण सम्बन्धी कार्यविधि २०७९

प्राकृतिक र गैर प्राकृतिक विपद् मा परेका सर्वसाधारण गाउँपालिकावासीहरू तथा उनीहरूका परिवारलाई वितरण गरिने रतहतमा एकरूपता कायम गर्न साथै राहत वितरण एवं सहयोगलाई पारदर्शी, सरल एवं विश्वसनीय बनाउने उद्देश्यले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११ को उपदफा (१) बमोजिम विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५

प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी

को दफा १८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी जोशीपुर गाउँकार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाई जारी गरेको छ ।

परिच्छेद - १
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस कार्यविधिको नाम 'विपद् राहत वितरण सम्बन्धी कार्यविधि २०७९' रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुने छ ।

२. परिभाषा र व्याख्या : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :-

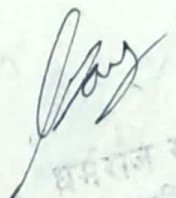
(क) 'गैर प्राकृतिक विपद्' भन्नाले महामारी, अनिकाल, डढेलो, कीट वा सूक्ष्म जीवाणु आतङ्क, पशु तथा चराचुरुङ्गीमा हुने फलु, प्लेग रोग सर्पदंश, जनावर आतङ्क, खानी, हवाई, सडक, जल वा औद्योगिक दुर्घटना, आगलागी, विषाक्त ग्याँस, रसायन वा विकिरण चुहावट, ग्याँस विष्फोटन, विषाक्त खाद्य, सेवन वातावरणीय प्रदूषण, बन विनाश वा भौतिक संरचनाको क्षति तथा प्रकोप उद्धार कार्यमा हुने दुर्घटना वा यस्तै अन्य गैर प्राकृतिक कारणले उत्पन्न विपद् सम्झनु पर्दछ ।

(ख) 'प्राकृतिक विपद्' भन्नाले हिमपात, असिना, हिमपहिरो, हिमताल विष्फोटन, अतिवृष्टि, अनावृष्टि, बाढी, पहिरो तथा भू स्खलन, दुवान, खडेरी, आँधी, हुरी बतास, शितलंहर, तातो हावाको लहर, चट्याङ्क, भुकम्प, ज्वालामुखी विष्फोट, डढेलो वा यस्तै अन्य प्राकृतिक कारणले उत्पन्न जुनसुकै विपद् सम्झनु पर्छ ।

(ग) 'विपद्' भन्नाले कुनै स्थानमा आपतकालिन अवस्था सिर्जना भई जनधनको क्षतिको साथै जीवनयापन र वातावरणमा प्रतिकूल असर पार्ने प्राकृतिक वा गैर प्राकृतिक विपद् सम्झनु पर्छ ।

(घ) 'राहत' भन्नाले जोशीपुर गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने नगद वा जिन्सी लगायतका सेवा सुविधा वा वस्तुगत सहायतालाई सम्झनु पर्दछ ।

(ङ) 'विपद् जोखिम न्यूनीकरण' भन्नाले विपद् पूर्व गरिने जोखिमको विश्लेषण तथा मुल्याङ्कन, विपद् रोकथाम वा विपद् बाट हुने क्षतिको न्यूनीकरण तथा विकासका कार्यमा विपद् जोखिमलाई कम गर्ने सम्बन्धी कार्य सम्झनु पर्छ ।

धर्मराज खत्री
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(घ) विपद् व्यवस्थापन भन्नाले विपद् जोखिम न्यूनीकरण, विपद् प्रतिकार्य र विपद् पुनर्लाभ सँग सम्बन्धीत सम्पूर्ण क्रियाकलाप सम्झनु पर्छ ।

(ङ) विपद् कोष भन्नाले विपद् व्यवस्थापन कोषलाई सम्झनु पर्छ साथै यो शब्दले प्रकोप व्यवस्थापन समितिलाई बुझाउँछ ।

(ज) समिति भन्नाले गाउँ विपद् व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद -२ कोषको व्यवस्थापन

३. यस कार्यविधि बमोजिम विपद् पिडितलाई राहत प्रदान गर्नु पर्ने विपद् पिडितलाई राहत प्रदान गर्दा यस कार्यविधि बमोजिम गर्नुपर्ने छ ।

४. कोषबाट व्यहोरिने

यस कार्यविधि बमोजिम उपलब्ध गराइने राहत सहयोग विपद् व्यवस्थापन कोषबाट व्यहोरिने छ ।

परिच्छेद -३ विपद् व्यवस्थापनको लागि राहत वितरण

५. राहत वितरण :

विपद् बाट क्षति भएका देहाय बमोजिमको क्षतिको लागि वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति वा वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा मार्फत प्राप्त भएका स्तलगत अनुगमन मूल्याङ्कन प्रतिवेदन र वडा कार्यालयको सिफारिसका आधारमा राहत वितरण मितिको निर्णय बमोजिम तपसिल अनुसार राहत सहयोग उपलब्ध गराइने छ ।

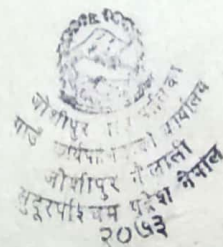
(क) विपद् घटनामा परि कुनै व्यक्तिको मृत्यु भएको रहेछ भने मृतकका परिवारलाई राहत स्वरूप प्रति मृतक रु.२५,०००।-(पच्चीस हजार)

(ख) विपद् मा परि कुनै व्यक्ति बेपत्ता भई खोजिकार्य गर्दा घटना भएको नब्बे दिन सम्म फेला नपरेमा वडा कार्यालयको सिफारिस र प्रहरी प्रतिवेदनको आधारमा एका घरको नजिकको हकबालालाई रु.२५,०००।-(पच्चीस हजार)

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

- (ग) कुनै पनि विपद्को घटनामा परि कुनै ब्यक्तिको घर खाद्यान्न र लत्ता कपडा समेत पूर्ण वा आंशिक रुपमा क्षति भएमा त्यस्तो परिवारलाई तत्कालिन राहतका लागि नगद रु.५,०००।-(पाँच हजार) वा सो बराबरको खाद्य वा गैर खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउनेछ साथै पूर्ण रुपमा क्षति भएको सन्दर्भमा थप राहतको हकमा समितिको निर्णय अनुसार हुनेछ ।
- (घ) विपद् बाट घर बहालमा बसेको भएमा वा पसल व्यवसाय समेत नोक्सानी भई तत्काल गुजाराको लागि खाद्यान्न समेत नभएका वा दुवै अवस्थाकन पीडित परिवारलाई तत्काल आवश्यक व्यवस्थाको लागि प्रति परिवार नगद रु.१०,०००।-(दश हजार) सम्म वा सो बराबरको जिन्सी (खाद्य वा गैर खाद्य सामग्री) सामान राहत उपलब्ध गराइने छ ।
- (ङ) कुनै प्रकोपका घटनामा परी घाइते भएका बिरामीलाई उपचारका लागि उपक्षेत्रीय अस्पताल वा नजिकको स्वास्थ्य केन्द्रमा लैजानु पर्ने घाइते गरिब ,असाहाय वा आर्थिक अवस्था कमजोर रहेछ भने त्यस्तो घाइतेलाई अस्पताल लैजादाको यातायात खर्च भुक्तानी गरिने छ ।
- (च) विपद् बाट घाइते भएको कुनै व्यक्तिलाई अस्पतालमा भर्ना भइ उपाचार गराउनु परेमा त्यस्तो घाइते गरिब, असाहाय वा आर्थिक अवस्था कमजोर भएमा उपचार खर्च बापत एक पटकका लागि बढीमा रु.५,०००।-(पाँच हजार) सम्म खर्च उपलब्ध गराइने छ ।
- (छ) विपद् बाट घरको क्षति भएमा घरको क्षतिको अवस्ता हेरी बढीमा रु.३०,०००।-(तीस हजार) सम्म नगद वा जिन्सी राहत सहायता उपलब्ध गराइने छ ।
- (ज) माथि जुन सुकै कुरा लेखिएको भएता पनि हावा हुरी, वा चट्याङ्गबाट घरको छानो वा अन्य सामान्य क्षति भएमा रु.५,०००।-(पाँच हजार) सम्म राहत उपलब्ध गराउने र सो को लागि वडाले सिफारिस गरे अनुसार हुनेछ ।
- (झ) यसरी रकम उपलब्ध गराउँदा सम्बन्धित पीडित वा निजको नजिको निवेदक, वडाको सिफारिस , प्रहरीको मुचुल्काको आधारमा उपलब्ध गराइने छ ।
- (ञ) यसमा उल्लेखित रकम भन्दा बढी रकम दिनु परेमा कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम हुनेछ ।
- (ट) माथि जुनसुकै कुरा लेखिएता पनि प्रदेश सरकार, संघिय सरकार वा कुनै दातृ संघ संस्थाबाट राहत प्राप्त गरेमा स्थानिय तह राहत वितरण गर्न बाध्य हुने छैन ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

६. दीर्घकालिन राहत एंव व्यवस्थापन

(क) प्रकोप कारण बसोबास गरी रहेको स्थानमा बसोबास गराउदा थप जोखिम हुने अवस्था रहेमा त्यस्तो पीडित परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा राखी बसोबास गराउनु पर्ने अवस्था भएमा बसोबास गराइने स्थान, परिवार संख्या, आवश्यक सामग्री र सोका लागि आवश्यक पर्ने बजेटको समेत अनुमान गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले कार्यपालिकामा सिफारिस गर्नु पर्ने छ । त्यसरी भएको सिफारिसको आधारमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी गाउँ कार्यपालिकाको बैठकको निर्णय अनुसार आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।

(ख) दफा ६ क अनुसार पूर्ण रुपमा वा आंशिक रुपमा कार्य गर्नको लागि कार्यपालिका वा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले वडा समितिलाई जिम्मेवारी तोक्न सक्नेछ । यसरी तोकिएको जिम्मेवारी पुरा गर्नु सम्बन्धित वडा समितिको कर्तव्य हुनेछ ।

७. राहतका लागि पेश गर्नु पर्ने कागजातहरु : यस कार्यविधि बमोजिम राहत सहयोगको लागि पीडितले अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन पेश गर्नु पर्ने छ ।

(क) नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

(ख) मृतकको हकमा नजिकको हकवालाको नाता खुल्ने प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

(ग) वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र ।

(घ) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र राहत बितरण व्यवस्थापन समितिको निर्णयको प्रतिलिपि ।

(ङ) वडा प्रतिनिधिको रोहवरमा भएको प्रहरी मुचुल्का ।

(च) घटनासँग सम्बन्धीत तस्वीर ।

परिच्छेद -४

राहत बितरण समिति

८. राहत बितरण समितिको गठन :

[Signature]
सुदूरपश्चिमी प्रदेशको
राहत बितरण समिति

जोशीपुर गाउँपालिका क्षेत्र भित्र प्राकृतिक एवं गैर प्राकृतिक विपद् मा परेका गाउँपालिका बासी वा उनीहरूका परिवारलाई राहत वितरण गर्न देहाय बमोजिम राहत वितरण समिति रहनेछ ।

(क) गाउँपालिका अध्यक्ष	अध्यक्ष
(ख) गाउँपालिका उपाध्यक्ष	सदस्य
(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
(घ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति संयोजक	सदस्य
(ङ) पूर्वाधार विकास शाखा प्रमुख	सदस्य
(च) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

९. राहत वितरण प्राथमिकता :

राहत वितरण गर्दा पीडित मध्ये महिला बालबालिका जेष्ठ नागरिक दीर्घ रोगी अशक्त तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

१०. वितरणको समय सिमा :

यस कार्यविधि बमोजिम राहत सहयोग उपलब्ध गराउँदा घटना भई निवेदन दर्ता भए पश्चात तत्काल अनुगमनको व्यवस्था मिलाई राहत सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

११. यस कार्यविधि बमोजिम राहत वितरण गर्दा प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद् बाट प्रभावितहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

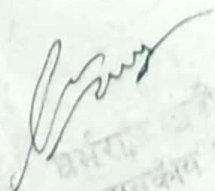
परिच्छेद -५

विविध

१२. विपद् पिडितलाई पुनः स्थापना तथा पुन निर्माण

विपद्बाट क्षति भएका घर टहरा निर्माणका लागि प्रचलित नीति तथा कानून बमोजिम जिल्ला वन कार्यालय एवं स्थानीय वन उपभोक्ता समिति मार्फत सहूलियत दरमा काठ उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाईने छ ।

१३. राहत वितरणमा समन्वय गर्नु पर्ने:

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

शात निकाय मानवीय सहायता संस्था वा कुनै प्रकृतिको गैह सरकारी संस्थाले राहत वितरण गर्दा राहत वितरण योजना जोशीपुर गाउँपालिकामा पेश गर्नुपर्ने छ ।

१४. विवरण पेश गर्नु पर्ने :

यस कार्यविधि बमोजिम राहत वितरण व्यवस्थापन समितिको निर्णयबाट वितरण भएको विवरण गाउँ कार्यपालिका बैठकमा प्रत्येक चौमासिक र वार्षिक रूपमा गाउँ सभामा अनुसूची २ बमोजिमको ढाँचामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१५. बाधा अडकाउ फुकाउने अधिकार :

यस कार्यविधि कार्यान्वयन गर्दा कुनै बाधा अडकाउ परेमा गाउँ कार्यपालिकाले त्यस्तो बाधा अडकाउ हटाउने छ ।

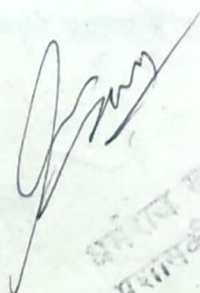
१६. खारेजी र बचाउ

(क) राहत सहयोग सम्बन्धी यस पूर्व गाउँ कार्यपालिकाले गरेका निर्णयहरु यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिने छ ।

(ख) यस कार्यविधि निर्माण हुनु अगाडी यस कार्यालयमा निवेदन परी राहत वितरण गर्न बाँकी प्रभावितलाई समेत राहत वितरण गर्न सकिनेछ ।

(ग) यस कार्यविधि नेपालको संविधान र अन्य प्रचलित कानूनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म स्वतः अमान्य हुनेछ ।

अमेराज पौडेल
मुख्य प्रशासकीय अधिकृत

(दफा ८ सँग सम्बन्धीत)

अनुसूची - १

राहत माग गर्ने निवेदनको ढाँचा

श्रीमान वडा अध्यक्ष ज्यू

.....वडा कार्यालय

विषय : राहत सहयोग सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा मिति गतेका दिन जोशीपुर गाउँपालिका वडा नं
.....टोल.....मा भएको विपद्का सम्बन्धमा विपद्बाट भएको क्षतिको
राहत वितरण सम्बन्धी कार्यविधि २०७९ बमोजिम राहत सहयोग पाउँ भनी देहायको विवरण सहित
यो निवेदन पेश गरेको छु/छौ ।

१. विपद्को घटना :

२. घाइते / मृतकको नाम

३. घाइते मृतकको नागरिकताको प्रमाणपत्र नं र जारी मिति

४. बाबुको नाम:

५. आमाको नाम:

६. अनुमानित क्षतिको विवरण (परिमाण र मुल्य सहित)

७. मृतकको हकमा हकवालाको नागरिकताको प्रमाणपत्र र नाता प्रमाणित पत्र (संलग्न गर्ने)

८. प्रहरी मुचुल्का ।

९. घटनासँग सम्बन्धित तस्वीर (संलग्न गर्ने)

प्रशासकीय अधिकृत

(दफा १४ सँग सम्बन्धीत)

अनुसूची -२

चौमासिक राहत बितरण बिबरण ढाँचा

मिति देखि सम्मको

बिबरणहरु

क्र.स	विपद् बिबरण	वडा नं	संख्या	राहत प्रदान गरिएको रकम(जिन्सी भए खुलाउने)	कैफियत
जम्मा					

आज्ञाले,
धर्म राज खत्री
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
०८५/३१५